AD

Ivo Opstelten. Inzet Joris Demmink

Aangifte tegen minister Opstelten in zaak-Demmink

Zes voormalig gevangenisdirecteuren hebben aangifte gedaan tegen minister van Veiligheid en Justitie Ivo Opstelten. Ze vinden dat de minister zich schuldig heeft gemaakt aan een ambtsmisdrijf, door onderzoek naar aangiften tegen oud-topambtenaar Joris Demmink te vertragen in plaats van voortvarend aan te pakken.

Door: Koen Voskuil 13-09-14, 16:45

Twee Turkse mannen hebben in 2008 en 2010 aangifte gedaan tegen toenmalig Secretaris-Generaal van Justitie Joris Demmink. Ze zeggen midden jaren negentig als minderjarige jongens in Turkije door hem te zijn misbruikt.

Het Openbaar Ministerie doet momenteel strafrechtelijk onderzoek naar deze zaak, nadat deze mannen dat hebben afgedwongen bij het gerechtshof in Arnhem.

Terwijl dit strafrechtelijk onderzoek gaande is, heeft Justitieminister Opstelten zich enkele keren publiekelijk uitgelaten over de zaak-Demmink. Zo zei hij in april van dit jaar tegen de NOS: 'Het was niks, het is niks en het zal niks worden.'

De oud-gevangenisdirecteuren vinden dat Opstelten met dergelijke uitspraken onderzoek naar Demmink 'intentioneel frustreert.' Ze hebben vrijdagmiddag per aangetekende brief een tien kantjes tellende aangifte verstuurd aan het Landelijk Parket van het Openbaar Ministerie. Ook willen ze dat de Tweede Kamer de procureur-generaal van de Hoge Raad vraagt Opstelten strafrechtelijk te vervolgen.

In een reactie verwijst Opstelten naar antwoorden die minister-president Mark Rutte eerder deed over de uitspraak 'het was niks, het is niks en het wordt niks'. Rutte zei in mei dat Opstelten had gezegd dat deze uitgaat van de onschuld van Joris Demmink en geen reden had om daar op terug te komen. 'Ook heeft de Minister van Veiligheid en Justitie aangegeven dat het Openbaar Ministerie niet wordt gehinderd door deze uitspraak die ziet op het feit dat de heer Demmink tot op heden niet is veroordeeld.'

AANGIFTE TEGEN DE MINISTER VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Commissie voor de Verzoekschriften en Burgerinitiatieven van de Tweede Kamer van de Staten-Generaal en de Procureur-generaal bij de Hoge Raad

Ondergetekenden:

1. K. Boeij
2. K. de Graaff
3. J. van Huet
4. B. Molenkamp
5. J.A. Poelmann
6. P.A.W. Scheffelaar Klots

doen aangifte en geven daarom hierbij de Tweede Kamer in overweging op de voet van artikel 119 Grondwet, artikel 76 lid 1 jo. 111 RO en artikel 483 Sv de Procureur-generaal bij de Hoge Raad op te dragen een strafrechtelijke vervolging in te stellen tegen:

I. Ivo Willem Opstelten, minister van Veiligheid en Justitie

ter zake van:

het in de periode 2010 t/m 2014 plegen van het ambtsmisdrijf strafbaar gesteld in de artikelen 355 lid 4 en 356 Wetboek van Strafrecht, te weten het opzettelijk dan wel door grove schuld nalaten uitvoering te geven aan de bepalingen van de Grondwet, internationaal bindende Verdragen en andere wetten, waarvan de uitvoering tot zijn ministeriële departement behoort, door bij herhaling zowel publiekelijk als tegenover de Tweede kamer der Staten-Generaal uit te spreken dat de diverse beschuldigingen van kindermisbruik aan het adres van zijn (voormalig) secretaris-generaal Joris Demmink iedere grond ontberen.

II. N.N.

ter zake van:

het in de periode 2010 t/m 2014 uitlokken van en/of behulpzaam zijn bij of wel middelen verschaffen tot het plegen door de minister van Justitie & Veiligheid van het ambtsmisdrijf strafbaar gesteld in de artikelen 355 lid 4 en 356 Wetboek van Strafrecht, door de minister uit te lokken dan wel door

het verschaffen van middelen behulpzaam te zijn bij het doen van uitspraken in de media en in de Tweede kamer der Staten-Generaal als zouden de diverse beschuldigingen van kindermisbruik aan het adres van de (voormalig) secretaris-generaal Joris Demmink iedere grond ontberen.

"Quod licet Iovi non licet bovi"
Ondergetekenden zijn allen werkzaam geweest in een directiefunctie binnen het Gevangeniswezen. Vijf van ons waren directeur van één of meerdere penitentiaire inrichtingen aan wie het beheer van de betrokken inrichtingen, waaronder de bewaking en behandeling van wetsovertreders, was toevertrouwd.
Op grond van onze taak en functie dienden wij te allen tijde boven elke verdenking verheven te zijn; integriteit stond terecht hoog in het vaandel bij het ministerie van Justitie. Bij verdenking van een inbreuk op deze vereiste onkreukbaarheid, zo is onze ervaring, werd vanuit de top van Justitie gereageerd met een gedegen onderzoek en met het bestraffen van de schuldige. Wij hanteerden zelf binnen de inrichtingen een strikt integriteitsbeleid dat in een aanzienlijk aantal gevallen tot het ontslag van medewerkers heeft geleid.

Wij zijn van mening dat deze eis van onkreukbaarheid aan alle ambtenaren van het ministerie van Veiligheid & Justitie dient te worden gesteld, welke hun positie ook is. Wij wijzen in deze tevens op artikel 162 Wetboek van Strafvordering, dat de verplichting inhoudt van ieder openbaar college en iedere ambtenaar die in de uitoefening van haar of zijn bediening kennis krijgen van een misdrijf met de vervolging waarvan zij niet zijn belast, daarvan onverwijld aangifte te doen bij de bevoegde autoriteiten. Dit artikel geldt in onverkorte vorm voor het hoofd van het ministerie van Veiligheid en Justitie dat bij uitstek is belast met de uitvoering en handhaving de strafwetten. Ook hij dient daarin te handelen zonder aanziens des persoons.

Wij hebben dan ook met stijgende verbazing kennis genomen van de ontwikkelingen in de kwestie Demmink en de uitspraken die minister Opstelten over deze kwestie in de openbaarheid en tegenover de Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft gedaan.
In plaats van het voortvarend opdracht geven tot een gedegen strafrechtelijk onderzoek, wekt de minister met zijn voorbarige uitspraken dat zijn (voormalige) secretaris-generaal boven alle verdenking verheven is, de indruk het openbaar ministerie te belemmeren in zijn taakuitoefening. Het kennelijk onvermogen van justitie om in deze zaak klaarheid te brengen in een groeiende reeks beschuldigingen van kindermisbruik tegen een hoge, thans gewezen justitieambtenaar en mogelijk andere justitieambtenaren vervult ons met plaatsvervangende schaamte voor het ministerie waarvoor dan wel waarmee wij ooit werkten.

Het optreden van de huidige minister van Veiligheid & Justitie in deze kwestie achten wij niet alleen in strijd met zijn ambtsplicht ex artikel 162 Sv, maar tevens in strijd met de strafwet die het intentioneel of door grove schuld nalaten door de minister uitvoering

te geven aan die wetten waarvoor zijn departement verantwoordelijkheid draagt, uitdrukkelijk strafbaar stelt. Het is de reden waarom wij de Tweede Kamer der Staten Generaal verzoeken de Procureur-generaal bij de Hoge Raad te gelasten over te gaan tot vervolging van minister Ivo Willem Opstelten, alsmede van diegenen die hem er toe brachten dit feit te plegen dan wel hem daarbij hielpen.

TOELICHTING:

Twee Turkse aanklachten

In september 2008 respectievelijk mei 2010 is door twee Turkse jonge mannen aangifte gedaan tegen de toenmalig secretaris-generaal Joris Demmink. Op basis van deze aangifte die ondersteund werd door vijf schriftelijke en op video vastgelegde getuigenverklaringen heeft geen gedegen strafrechtelijk onderzoek plaatsgevonden. Eerst in 2011 is door het openbaar ministerie waarvoor de minister van Veiligheid & Justitie politieke verantwoordelijkheid draagt, besloten tot een *'oriënterend'* feitenonderzoek, waarin geen plaats was voor het horen van aangedragen getuigen. Nog voordat dit onderzoek op 2 februari 2012 leidde tot een definitieve beslissing van niet vervolging van de heer Demmink, liet de minister van Veiligheid & Justitie in september 2011 journalisten van het Algemeen Dagblad weten dat er *"geen aanleiding was te twijfelen aan de integriteit van zijn secretaris-generaal"* reden waarom hij het *'oriënterend'* onderzoek van het openbaar ministerie met vertrouwen tegemoet zag.[1]

Op 2 februari 2012 richtte de minister zich met een brief tot de Tweede Kamer met de opmerking: *"Mijn conclusie is dat van enige grond voor de juistheid van de beschuldigingen tegen de ambtenaar niet is gebleken"* [2].

Na publicaties in het Algemeen Dagblad over contacten die Demmink zou hebben gehad met pooiers van minderjarige jongens liet minister Opstelten in zijn brieven van 3 en 8 oktober 2012 de Tweede Kamer per omgaande weten 'na raadpleging van de AIVD, de Rijksrecherche en het Openbaar Ministerie' zijn eerdere conclusie van februari 2012 nog steeds te onderschrijven, d.w.z. dat naar zijn mening van enige grond van de juistheid van de beschuldigingen jegens Demmink niet was gebleken. Hij voegde daaraan toe: *"Wat onderzocht moest worden, is onderzocht. De uitkomst daarvan is steeds geweest dat er geen begin van juistheid is gebleken ten aanzien van de geruchten en aantijgingen."* [3]

Op 7 november 2013 moest de minister op vragen van de leden van de Tweede Kamer Oskamp en Omtzigt toegeven, dat het openbaar ministerie in het *'oriënterende onderzoek'* geen navraag had gedaan bij de Turkse autoriteiten of Demmink in de jaren 90

---

[1] **productie 1:** AD d.d. 7 september 2011
[2] **productie 2:** Tweede Kamer, vergaderjaar 2011-2012, 33 000 VI, nr. 80
[3] **productie 3:** Tweede Kamer, vergaderjaar 2012-2013, 33 400 VI, nr. 3 en 4

Turkije had bezocht, zoals door diverse getuigen was verklaard maar door Demmink zelf was ontkend .[4] Desondanks had de minister zich in antwoord op vragen van dezelfde parlementsleden op 4 december 2012 en 26 februari 2013 zonder enig voorbehoud geschaard achter een brief van 17 augustus 2012 van de Nederlandse ambassadeur in Washington, Rudolf Bekink, waarin wordt vermeld dat *"The prosecution service— estanblished that Mr. Demmink was not in Turkey in the period in question."*[5]

Deze mededeling van Bekink, gericht aan leden van het Amerikaanse Congres en leden van de U.S. Helsinki Commission, die hun bezorgdheid hadden uitgesproken over het uitblijven van een gedegen Nederlands strafrechtelijk onderzoek naar de beschuldigingen tegen Joris Demmink, was bezijden de waarheid. Het onderzoek in Nederland had slechts geen bevestiging opgeleverd dat Demmink in de jaren 90 in Turkije was geweest terwijl in het onderzoek geen moeite was gedaan op dit punt navraag te doen bij de Turkse autoriteiten. Dat is iets heel anders dan wat de door Opstelten tegenover de Tweede Kamer onderschreven brief van de diplomaat Bekink suggereerde, te weten dat in het onderzoek was vastgesteld dat Demmink in die periode niet in Turkije was geweest.

Vanaf 14 juni 2013 beschikte de minister van Veiligheid & Justitie over een document van een Turkse officier van justitie, gedateerd 22 april 2013, waarin staat vermeld dat onderzoek in Turkije had uitgewezen dat Joris Demmink op 20 juli 1996 Turkije was binnen gereisd en dat de Turkse aangevers als pleegdatum juli 1996 hadden genoemd. In zijn beantwoording van de vragen van de parlementsleden Oskamp en Omtzigt op 7 november 2013 noemde de minister dit document van de Turkse officier van justitie authentiek. Desondanks weigerde de minister gevolg te geven aan het verzoek van de Kamerleden om aan de Nederlandse ambassadeur Bekink te vragen zijn foute informatievoorziening aan de Amerikaanse congresleden te corrigeren (zie hiervoor prod 4).

Op 20 januari 2014 oordeelde het Gerechtshof te Arnhem op een klacht van de Turkse aangevers dat uit het door aangevers gepresenteerde materiaal en de verrichte oriënterende feitenonderzoeken *"voldoende feiten en omstandigheden naar voren zijn gekomen waaruit een redelijk vermoeden van schuld voortvloeit dat beklaagde* (Joris Demmink) *zich schuldig heeft gemaakt aan de (---) gestelde strafbare feiten."* Het hof achtte een nader met voldoende waarborgen omkleed strafrechtelijk onderzoek noodzakelijk en beval de vervolging van Demmink. [6] Het openbaar ministerie is dit onderzoek in februari 2014 gestart. Uit dit onderzoek zijn nog geen resultaten bekend, verwacht wordt dat het een jaar in beslag zal nemen.

---

[4] **productie 4:** Brief d.d. 7 november 2013

[5] **productie 5:** Tweede Kamer, vergaderjaar 2012-2013, Aanhangsel van de Handelingen, nr. 691 en brief van 26 februari 2013, Tweede Kamer, vergaderjaar 2012-2013, Aanhangsel van de Handelingen, nr. 1459

[6] **productie 6:** Arrest d.d. 20 januari 2014 Hof Arnhem

Twee dagen na het arrest van het Gerechtshof te Arnhem liet de minister de Tweede Kamer weten dat hij de vergoeding van de kosten van Demminks strafadvocaat zou beëindigen, maar de kosten rechtsbijstand in de door Demmink tegen het Algemeen Dagblad wegens de publicaties van oktober 2012 aangespannen civielrechtelijke procedure, vanuit het ministerie zou blijven vergoeden.[7]

Het Rolodex onderzoek

Op 23 december 2013 informeerde mr. H.J. Bolhaar, voorzitter van het College van procureurs-generaal namens het ministerie van veiligheid & Justitie, de advocaat van een Nederlands slachtoffer van kindermisbruik, over het Rolodex onderzoek dat eind jaren 90 plaats vond in het arrondissement Amsterdam. Dit onderzoek naar vermeend seksueel misbruik van jongens beneden de leeftijd van 16 jaar door officieren van justitie en andere hoge justitieambtenaren dat plaats vond in 1998 en 1999, leverde volgens hem uiteindelijk geen bewijs op tegen de verdachte personen. De brief met samenvatting schrijft letterlijk: *"Zoals ook al eerder gemeld in antwoorden op Kamervragen van 15 juni 2007 is de oud-SG van het ministerie van Veiligheid en Justitie op geen enkele wijze naar voren gekomen, noch is er informatie aangetroffen waaruit blijkt dat hij enige bemoeienis heeft gehad met het onderzoek."* [8]

Op 5 maart 2014 legde een indertijd bij het Rolodex onderzoek betrokken CIE-rechercheur een verklaring af die in directe tegenspraak is met deze informatie van het ministerie van Veiligheid & Justitie. Dit gebeurde tegenover de rechter-commissaris van de rechtbank te Utrecht, die deze getuige De Koter onder ede hoorde op verzoek van de Stichting De Roestige Spijker. De getuige verklaarde o.a.:
"Bij aanvang van het tactisch (Rolodex) onderzoek zijn er door de Rijksrecherche een aantal namen bekend gemaakt van hooggeplaatsten, en daarop diende verder onderzoek plaats te vinden. Dat waren de heren Waabeeke, Woldrik en Holthuijzen (die drie heren waren allen officier van justitie) en de heer Demmink die destijds werkzaam was bij het ministerie (---) Holthuijzen was CIE-officier bij de Rijksrecherche. (---) <u>Als ik over Demmink spreek, bedoel ik de heer Joris Demmink</u>. (onderstreping van indieners dezes)" [9] Deze CIE-rechercheur verklaarde ook dat het onderzoek *'stuk'* ging voordat daadwerkelijk tactisch onderzoek kon plaatsvinden.

Ook de tactisch leider van het Rolodex team, Jaap Hoek, liet op 5 maart 2014 tegenover de rechter-commissaris te Utrecht weten, dat het onderzoek uiteindelijk tot niets had

---

[7] **productie 6a:** brief van 22 januari 2014 aan de Voorzitter van de Tweede Kamer. Zie ook: http://www.rijksoverheid.nl/bestanden/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2014/01/22/beantwoording-door-minister-opstelten-van-vragen-over-de-vergoeding-van-advocaatkosten-van-een-oud-ambtenaar/antwoorden-kamervragen-over-de-vergoeding-van-advocaatkosten-van-een-oud-ambtenaar.pdf

[8] **productie 7:** brief d.d. 23 december 2013 aan mr. M.J. de Witte

[9] **productie 8:** proces-verbaal van voorlopig getuigenverhoor van L.G. de Koter d.d. 5 maart 2014, rechtbank Midden-Nederland, zaaknummer: C/16/347668/HA RK 13-200

geleid, omdat er overduidelijk was '*gelekt*'. Hoek kon zich de namen van de hooggeplaatste justitieambtenaren tegen wie het onderzoek liep, echter niet meer herinneren.[10]

Nog scherper werd de informatie van mr. Bolhaar tegengesproken door de getuige E.M. Broersma, die op 15 april 2014 door de rechter-commissaris te Utrecht op verzoek van de Stichting de Roestige Spijker onder ede werd gehoord. Broersma werkte eind jaren '90 als commandant van het observatieteam bij de afdeling Terrorisme en Bijzondere taken. Hij kreeg eind 1998 de bijzondere opdracht informatie te verzamelen over vier verdachten, waarnaar de Rijksrecherche op dat moment onderzoek deed. Hij verklaarde: *"Een van die verdachten was de heer Demmink. (---) De reden waarom dit onderzoek zo kort liep, was dat de zaak op enig moment stuk was. Ik bedoel daarmee dat er gelekt is naar een van de betrokken verdachten (---) dat betrof de heer Holthuis (---) hoofdofficier van het landelijk parket."*[11]

Hetgeen de direct betrokken rechercheurs over het Rolodex onderzoek verklaren is een bevestiging van wat de toenmalig CID-officier van justitie Fred Teeven in 2007 al aangaf over de zaak. De huidige staatssecretaris van Justitie Teeven verklaarde toen onder ede dat het onderzoek indertijd voortijdig door contra-acties kapot was gemaakt: *" Het ging om een onderzoek van de Rijksrecherche en de zedenpolitie (---) er is getapt, maar er is verder geen vervolging ingesteld. De hoofdofficier van justitie van Amsterdam was verantwoordelijk en heeft mij verzocht een onderzoek in te stellen.(---) Ik was als CIE-officier van justitie betrokken (---) er is getapt, maar er is verder geen vervolging ingesteld.(---) Op enig moment zijn er contra-acties gekomen(---) Voordat het onderzoek eindigde speelde dit al. "* [12]

De baas van Fred Teeven was indertijd hoofdofficier van justitie Hans Vrakking. Het Rolodex onderzoek was op zijn initiatief gestart. Ook hij beaamt dat de naam Demmink indertijd was gevallen in het Rolodex onderzoek. Hij vertelde in maart 2014 aan de NRC journalist Haenen dat indertijd bij de BVD belastende informatie binnen kwam over Demmink: *"De chauffeur van Demmink, Rob Mostert (---) had tegenover de BVD verteld 'er niet meer tegen te kunnen'. Hij zat ermee dat Demmink in de dienstauto af en toe seks had met jongens. Uiteindelijk werd na overleg met Teeven besloten de informatie over Demmink niet verder te onderzoeken omdat dit buiten het bereik van de Rolodex zaak lag. (---) De naam van Demmink is dus wel degelijk langs gekomen, maar niet verder bekeken (---) En toen gebeurde er iets heel raars.(---) Harry Borghouts belde. Waar ben jij mee bezig, riep hij. Jij bent bezig een van mijn ambtenaren te onderzoeken (---) Demmink. Toen heb ik gezegd: we onderzoeken van alles, maar Demmink maakt geen deel uit van het onderzoek (---) De dag na dit telefoongesprek (---) bleek dat het onder-*

---

[10] **productie 9:** proces-verbaal van voorlopig getuigenverhoor van J. Hoek d.d. 5 maart 2014, rechtbank Midden-Nederland, zaaknummer: C/16/347668/HA RK 13-200

[11] **productie 10:** proces-verbaal van voorlopig getuigenverhoor van E.M. Broersma d.d. 15 april 2014, rechtbank Midden-Nederland, zaaknummer: C/16/347668/HA RK 13-200

[12] **productie 11:** proces-verbaal van verhoor d.d. 12 april 2007 van Fred Teeven achter gesloten deuren, rechtbank Den Haag, parketnr. 09/754023-06

zoek uitgelekt en dus kapot was. (---) Borghouts zegt dat hij van Demmink hoorde over het Rolodex onderzoek en Demmink zegt het van een of andere hoofdofficier van justitie te hebben gehoord." [13]

De interventie door de toenmalig secretaris-generaal van Justitie Borghouts voor zijn ambtenaar Demmink, zoals geschetst door Vrakking, wordt beaamd door de toenmalig voorzitter van het College procureurs-generaal, René Ficq. Ficq leest uit zijn oude aantekeningen: *"Deze (*Borghouts*) was aangesproken door Demmink. Hij had vernomen dat hij voorwerp van onderzoek zou zijn in Amsterdam, alsmede een hoofdofficier van justitie."*[14]

Reactie minister van Veiligheid & Justitie Ivo Opstelten

Uit de verklaringen van de in 1998 bij het Rolodex onderzoek betrokken rechercheurs komt een alarmerend beeld naar voren van een strafrechtelijk onderzoek naar mogelijk kindermisbruik van hoge justitieambtenaren, dat voortijdig effectief wordt gefrustreerd door lekken naar en ingrijpen van hoge ambtenaren uit het justitieapparaat. Het gaat hier niet om één zegsman, maar om drie direct betrokken rechercheurs, de Koter, Hoek en Broersma, een betrokken CIE officier van justitie, thans staatssecretaris Veiligheid & Justitie en de verantwoordelijke hoofdofficier van justitie.
De minister van Veiligheid & Justitie, verantwoordelijk voor de juiste uitvoering van de wetten, heeft op grond van deze verklaringen geen enkele actie genomen om in deze kwestie de volledige waarheid boven tafel te krijgen. Erger, minister Opstelten heeft op de afgelegde verklaringen niet dan in afwijzende termen publiekelijk gereageerd.

Na de verklaringen van De Koter, Hoek en Vrakking heeft de minister zich opnieuw tot de Tweede Kamer der Staten-Generaal gewend met het bericht dat het Rolodex onderzoeksdossier opnieuw was bestudeerd door het openbaar ministerie, maar dat opnieuw was vastgesteld dat de oud-secretaris-generaal op geen enkele wijze in dit onderzoek naar voren was gekomen. In de brief wordt met geen woord gerept over het '*lekken*' en van hogerhand effectief *'stuk'* maken van het onderzoek zoals beschreven door De Koter, Hoek, Teeven en Vrakking en later ook Broersma.[15]

Na de verklaring van oud-rechercheur Broersma dat hij indertijd de opdracht kreeg vier verdachten te volgen waaronder Demmink, reageerde de minister op 15april 2014 opnieuw in het openbaar. Tegenover diverse media gaf hij opnieuw aan overtuigd te zijn van de onschuld van de oud secretaris-generaal. Aan de NOS liet hij over de onderzoeken naar Demmink weten : *"Het was niks, het is niks en het zal niks worden."* [16]

---

[13] **productie 12:** NRC 22 maart 2014
[14] **productie 13:** Volkskrant 8 maart 2014
[15] **productie 14:** Brief d.d. 27 maart 2014 aan de voorzitter van de Tweede Kamer
[16] Zie: http://www.radio1.nl/item/190683-Opstelten:%20zaak-Demmink%20is%20niks,%20wordt%20niks.html

Frustratie van de wet: schending van artikel 355 lid 4 subsidiair 356 WvS

De minister van Veiligheid & Justitie is politiek verantwoordelijk voor het functioneren van het openbaar ministerie. De minister kan aanwijzingen geven betreffende de uitoefening van de taken en bevoegdheden van het openbaar ministerie. Deze aanwijzingen kunnen algemeen en bijzonder van aard zijn en ook individuele zaken betreffen (artikel 127 RO). De leden van het openbaar ministerie zijn verplicht de aanwijzingen van de minister op te volgen. Dit impliceert dat ook publieke uitspraken van de minister over individuele zaken, niet zijnde concrete aanwijzingen, invloed zullen hebben op de wijze waarop het openbaar ministerie in die zaken zijn werkzaamheden zal verrichten. Wanneer deze uitspraken gericht zijn op het frustreren van de tenuitvoerlegging van de wet of internationaal bindende verdragen, impliceert dit een strafrechtelijke verantwoordelijkheid van de minister zoals bedoeld in artikel 355 lid 4 WvS.

Het openbaar ministerie is belast met de vervolging van strafbare feiten. Misbruik van jongeren beneden de 16 jaar is strafbaar gesteld in ons Wetboek van Strafrecht. Neder land heeft het Verdrag van Lanzarote (2007) ondertekend. Dit verdrag eist dat de strafrechtelijke onderzoeken en procedures betreffende seksueel kindermisbruik prioriteit krijgen en zonder onnodige vertraging worden uitgevoerd door de lidstaten (artikel 30). Het verplicht de lidstaten bovendien de vervolging van seksueel kindermisbruik niet afhankelijk te stellen van de aangifte of beschuldiging door het slachtoffer (artikel 32).

Nederland is ook lid van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens (1950). Het Europees hof voor de Rechten van de Mens heeft in een aantal uitspraken duidelijk gemaakt dat seksueel misbruik van kinderen moet worden gekwalificeerd als een schending van de artikelen 3 en 8 van het EVRM: het recht om verschoond te blijven van onmenselijke behandeling en marteling en het recht op familie- en privéleven. De artikelen 3 en 8 impliceren aldus het Europese Hof een positieve verplichting van de Staat om kinderen te beschermen tegen o.a. seksueel misbruik. Hieronder valt een effectief en voortvarend strafrechtelijk onderzoek, onmiddellijk ingesteld na de eerste aangiften.[17] De Hoge Raad erkent deze internationale verplichting expliciet.[18]

---

[17] (EHRM 24 september 2004, M.C. tegen Bulgarije (application no. 39272/98), EHRM 20 maart 2012, C.A.S. en C.S. tegen Roemenië (application no. 26692/05), EHRM 15 augustus 2012, I.G. tegen Moldova (application no. 53519/07) en EHRM 28 Januari 2012, O'Keeffe tegen Ierland, (application no. 35810/09)

[18] Hoge Raad 18 april 2014, **ECLI:NL:HR:2014:948** (OM/Vereniging Martijn), **rov** 3.11.3 jo. 3.9 in navolging van de A.G. L. Timmerman in zijn conclusie, ECLI:NL:PHR:2013:2379, rov 3.21-3.27: Daarin schrijft Timmermans o.a.: ***"Onder art. 3 EVRM is een positieve verplichting aangenomen om preventieve en repressieve maatregelen te nemen ter bescherming van kinderen tegen lichamelijke mishandeling wanneer men, bijvoorbeeld naar aanleiding van herhaalde waarschuwingen of gewichtige aanwijzingen, weet of redelijkerwijs had behoren te weten dat het kind ter zake aan een risico werd blootgesteld. Deze rechtspraak is vervolgens toegepast in het kader van seksueel misbruik. In verband met art. 8 EVRM is een positieve verplichting aangenomen om (gepoogde) vergrijpen te criminaliseren en op effectieve wijze te onderzoeken en vervolgen, te meer wanneer het lichamelijke en morele welzijn van een kind bedreigd wordt"***

In de kwestie Demmink zijn naar de mening van het Gerechtshof te Arnhem aangiften uit 2008 en 2010 wegens kindermisbruik in Turkije onvoldoende onderzocht. Het hof heeft daarom op 20 januari 2014 het openbaar ministerie bevolen deze aangiften alsnog te onderzoeken. Internationale verdragen vereisen niet alleen een gedegen, maar ook een voortvarende afhandeling van dit soort aangiften. Voor de reeds opgelopen vertraging draagt de minister van Veiligheid & Justitie niet alleen politieke verantwoordelijkheid maar ook strafrechtelijke verantwoordelijkheid. Zijn directe bemoeienis met de kwestie was er vanaf september 2011 immers bij voortduring opgericht de aangiften tegen Demmink te bagatelliseren en de integriteit van zijn secretaris-generaal bij voorbaat boven alle twijfel te verheffen. Nog in oktober 2013 liet de minister de Tweede Kamer weten dat *"alles was onderzocht"* maar dat er nog *"geen begin van juistheid is gebleken ten aanzien van de geruchten en aantijgingen."* Met dit handelen heeft de minister de uitvoering van de wet en internationale verplichtingen actief gefrustreerd.

De minister heeft het daarbij niet gelaten. Tijdens het nu lopende door het hof Arnhem bevolen onderzoek heeft hij zich opnieuw uitgelaten over de aanklachten wegens kindermisbruik aan het adres van zijn oud secretaris-generaal. In reactie op een oud-rechercheur die onder ede verklaarde in 1998 de opdracht te hebben gehad met zijn observatieteam Demmink te volgen als verdachte van kindermisbruik, antwoordde de minister van Veiligheid & Justitie publiekelijk: *"het was niks, het is niks en het wordt niks."* Hij beïnvloedt daarmee opnieuw op ontoelaatbare wijze de leden van het openbaar ministerie die op dit moment bezig zijn het door de rechter opgedragen onderzoek uit te voeren en frustreert daarmee intentioneel de juiste uitvoering van de wet waarvoor zijn ministerie verantwoordelijk is.

Daarnaast draagt de minister de volle politieke verantwoordelijkheid voor het ambtsmisbruik begaan door leden van het openbaar ministerie en het ministerie van Justitie, zoals recent omschreven in de verklaringen van drie oud-rechercheurs, en twee oud-officieren van justitie over de teloorgang van het Rolodex onderzoek. Het van bovenaf frustreren van strafrechtelijk onderzoek naar mogelijk eigen strafbaar handelen: misbruik van jongens jonger dan 16 jaar, moet worden gezien als zeer ernstig strafbaar handelen, dat de integriteit van onze gehele strafrechtspleging raakt. Dit behoort in een naar behoren functionerende rechtsstaat na bekend worden, per onmiddellijk en met alle middelen te worden onderzocht. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de minister van Veiligheid & Justitie. Wanneer de minister hierin geen verantwoordelijkheid neemt en erger, de boodschappers van het plaats gevonden kwaad en public laat weten dat er niets aan de hand *"was en is"* frustreert hij intentioneel de uitvoering van de wetten, die aan zijn ministerie is opgedragen. De minister schendt ook hiermee artikel 355 lid 4 WvS.

Ondergetekenden verzoeken uw commissie daarom de Tweede Kamer in overweging te geven de procureur-generaal bij de Hoge Raad op te dragen Ivo Opstelten, Minister van Veiligheid en Justitie strafrechtelijk te vervolgen terzake overtreding van artikel 355 lid 4 subsidiair artikel 356 Wetboek van Strafrecht en leggen dit verzoek ter kennisneming neer bij de Procureur-generaal bij de Hoge Raad.

K. Boeij   5 september 2014

K. de Graaff   i.o.

J. van Huet

B. Molenkamp

J.A. Poelmann

P.A.W. Scheffelaar Klots